

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 23. toukokuuta 2024
(OR. en)

10142/24

ESPACE 52

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 23. toukokuuta 2024

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 9318/24

Asia: Euroopan kilpailukyyn vahvistaminen avaruusalan avulla
– Neuvoston päätelmät (hyväksytty 23. toukokuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4026. istunnossaan 23. toukokuuta 2024 hyväksymät neuvoston päätelmät *Euroopan kilpailukyyn vahvistamisesta avaruuden avulla*.

Neuvoston päätelmät Euroopan kilpailukyvyn vahvistamisesta avaruusalan avulla

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

PALAUTTAA MIELEEN

- A. vuonna 1975 tehdyn Euroopan avaruusjärjestöä koskevan yleissopimuksen;
- B. Euroopan yhteisön – jonka seuraaja Euroopan unioni on – ja Euroopan avaruusjärjestön välisen puitesopimuksen, joka tuli voimaan vuonna 2004 ja jonka tekemisestä tulee tänä vuonna kuluneeksi 20 vuotta;
- C. turvaluokiteltujen tietojen turvaamisesta ja vaihdosta tehdyn Euroopan avaruusjärjestön ja Euroopan unionin välisen sopimuksen, joka tuli voimaan vuonna 2008;
- D. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT), joka tuli voimaan vuonna 2009;

I Avaruusalan panos Euroopan kilpailukykyyn ja yhteiskunnallisiin haasteisiin

1. KOROSTAA avaruusalan maailmanlaajuista muutosta sekä avaruusalun ennennäkemätöntä roolia Euroopan vaurauden, kilpailukykyyn, turvallisuuden, turvatoimien ja itsenäisen päätöksenteon määrittämisessä; PANEE MERKILLE Euroopan avaruusalun vahvuuden ja huippuosaamisen avaruusteknologian, tieteen, tutkimuksen, taitojen, palvelujen ja sovellusten alalla sekä Euroopan vahvan ja monipuolisen avaruusteollisuuden; KOROSTAA, että eurooppalaiset avaruusohjelmat ovat tärkeitä politiikka- ja strategisten toimien sekä Euroopan ja sen avaruusteollisuuden häiriönsietokyvyn ja kilpailukykyyn parantamisen kannalta; MUISTUTTAA, että näiden ohjelmien olisi jatkossakin hyödytettävä kaikkia Euroopan avaruusjärjestön (ESA) ja Euroopan unionin (EU) jäsenvaltioita sekä tarjottava osallistava pääsy niiden eri vaiheisiin asiaankuuluvien sääntöjen mukaisesti ja noudattaen täysin asiaankuuluvia institutionaalisia puitteita ja toimintakehyksiä;
2. KOROSTAA, että EU:n, ESAn ja jäsenvaltioiden tason avaruusvoimavarat ovat keskeisessä asemassa määriteltäessä, toteutettaessa ja seurattaessa politiikka- ja strategisia toimia, joilla pyritään kansainväliseen yhteistyöhön, sosioekonomisiin hyötyihin sekä kilpailukykyisempään ja selviytymiskykyisempään Eurooppaan. Mahdollistajia tässä yhteydessä ovat muun muassa
 - a. avaruuspohjaiset palvelut, jotka nostavat teollisuuden teknologisen kehityksen eturintamaan ja parantavat siten Euroopan kilpailukykyä eri aloilla;
 - b. avaruusalun ainutlaatuinen kyky tukea ilmastotoimia, ympäristönsuojelua ja vihreää siirtymää, kun otetaan huomioon muun muassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mahdollistavien Copernicus-palvelujen ja -sovellusten laaja-alainen panos sekä Space for a Green Future Accelerator -kumppanuus;

- c. Euroopan vaikutusvallan ja johtajuuden tukeminen kansainvälisissä ympäristö- ja ilmastoneuvotteluissa;
 - d. avaruuspohjainen data ja avaruuspohjaiset palvelut, jotka auttavat erityisesti teollisuutta pienentämään ympäristöjalanjälkeään päästöjen tarkkailun ja luonnonvarojen hoidon avulla;
 - e. avaruusalun rooli digitaalisen siirtymän koko potentiaalin hyödyntämisessä, maailmanlaajusten yhteyksien lisäämisessä ja digitaalisen kuilun umpeen kuromisessa, jotta yritykset voivat leikata kustannuksiaan ja tehostaa toimintaansa avaruuspohjaisten digitaalisten ratkaisujen avulla;
 - f. vihreän ja digitaalisen siirtymän syvempi integrointi, jotta voidaan hyödyntää uusimpia teknologioita nykyisten ja tulevien ilmastovaikutusten ymmärtämiseksi, muun muassa mahdollistamalla avoimuus kriisi- ja katastrofitilanteissa sekä tarjoamalla uusia ratkaisuja näihin haasteisiin ja auttamalla suojelemaan ihmishenkiä ja elinkeinoja avaruusjärjestelmien avulla;
 - g. avaruusalun vauhdittama tieteellisten löydösten muutosvoima sekä tieteen ja teknologian merkitys osaamisyhteiskunnan edistämisessä;
3. KOROSTAA, että avaruusala edistää Euroopan yleistä talouskasvua ja vaurautta, että Euroopan avaruusallalla on laajaa innovatiivista ja kaupallista potentiaalia ja että yksityisen sektorin osallistuminen on vielä vähäistä, vaikkakin kasvussa; ON näin ollen TYYTYVÄINEN siihen lisäkasvun ja -monipuolistamisen potentiaaliin, jota eurooppalaiseen uuteen avaruustoimintaan, myös nouseviin avaruusalun toimijoihin, sekä perinteiseen avaruusalaan liittyy. Avaruusjärjestelmät, -sovellukset, -palvelut ja -data ovat yhä olennaisempi osa monialaisia markkinoita; ja KOROSTAA hyötyä, jota saadaan siitä, että Eurooppa tarjoaa suotuisat olosuhteet kilpailukykyisen ja kestävä avaruusliiketoiminnan kehittämiseksi; KOROSTAA lisäksi ESan, Euroopan unionin, myös komission ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston, sekä jäsenvaltioiden roolia vahvan eurooppalaisen avaruusekosysteemin kehittämisen edistämisessä;

4. KOROSTAA, että olisi hyödynnettävä avaruusalan hyödyntämätöntä potentiaalia Euroopan talouden vauhdittamiseksi ja kilpailukyvyyn parantamiseksi, pitäen mielessä kansalliset ohjelmat ja aloitteet ja ottaen huomioon avaruusalan nopea maailmanlaajuinen kaupallistaminen ja lisääntyvä maailmanlaajuinen kilpailu; ja PAINOTTAA, että avaruuspohjaiset ratkaisut on sen vuoksi sisällytettävä entistä vahvemmin muihin aloihin kuin avaruusalaa ja päinvastoin;

II Euroopan avaruusalan kilpailukyvyyn parantaminen

5. KOROSTAA, että käyttäjien muuttuvat tarpeet muilla aloilla kuin avaruusalalla ja kaupallisilla markkinoilla ovat avainasemassa Euroopan avaruusalan kehittämisessä; PAINOTTAA tarvetta kasvattaa avaruuspohjaisten tietojen ja palvelujen hyväksyntää käyttäjäkunnan keskuudessa jatkamalla tietoisuuden lisäämistä ja edistämällä vuoropuhelua eri alojen potentiaalisten käyttäjien keskuudessa niistä hyödyistä, joita toteuttamiskelpoiset ja käyttäjälähtöiset avaruuspohjaiset tiedot ja palvelut voivat tarjota kilpailukyvyyn edistämiseksi eri teollisuudenaloilla, sekä jatkaa sellaisen helpommin saatavilla olevan ja käyttö- ja toteuttamiskelpoisemmän avaruusdatan kehittämistä, joka on merkityksellistä sekä vakiintuneille, uusille että mahdollisille tuleville käyttäjäryhmille, ja kannustaa niiden käyttöönottoon;
6. TÄHDENTÄÄ, että kilpailukykyisen Euroopan avaruusalan on edelleen turvattava julkiset ja yksityiset avaruusalan investoinnit ja voimavarat sekä varmistettava yksityisen sektorin valmiudet, myös tekniset ja taloudelliset valmiudet, ottaa riskejä; PITÄÄ MYÖNTEISENÄ, että palveluhankintojen lisääminen edistää tehtävien suunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevan vastuun ja toimivallan siirtämistä tarvittaessa yksityisille yrityksille;
7. KOROSTAA ankkuriasiakkaiden hankintajärjestelmistä ja kokonaiskysynnästä operaattoreille sekä palvelun- ja sovellusten tarjoajille mahdollisesti koituvia etuja; ja PAINOTTAA sellaisten avointen, oikeudenmukaisten ja läpinäkyvien julkisten hankintamenettelyjen merkitystä, jotka tukevat monipuolisen ja innovatiivisen eurooppalaisen avaruusteollisuuden kehittämistä;

8. TOTEAA, että riskinotto ja riskinjako ovat ratkaisevan tärkeitä kilpailukykyisemmän Euroopan avaruusalan kannalta; ja KOROSTAA, että riskeihin ja vaatimuksiin on sovellettava räätälöityä lähestymistapaa, joka edistää tehokkuutta ja kannattavuutta kyseisellä alalla;
9. KOROSTAA kansallisen ja EU:n tason innovatiivisia järjestelmiä, kuten Cassini-avaruusyrittäjyysaloite ja ESan sijoittajaverkosto, joilla tuetaan yhteisrahoitusmalleja ja pyritään yhdessä parantamaan kaikkien eurooppalaisten toimijoiden, erityisesti startup-yritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten, rahoituksen saantia muun muassa edistämällä omaisuusperusteista rahoitusta; ja KEHOTTAU yksityistä sektoria houkuttelemaan investointeja Euroopan avaruusteollisuuteen, tukemaan murroksellista innovointia ja edistämään teknologista valmiutta; KOROSTAA pienten ja keskisuurten yritysten roolia avaruusosalalla ja niiden panosta Euroopan avaruusalan innovointiin ja kilpailukykyyn; ja TOTEAA, että Euroopan pitkän aikavälin menestys edellyttää kaikenkokoisten yritysten innovointipotentiaalin hyödyntämistä kaikissa ESan ja EU:n jäsenvaltioissa;
10. TOTEAA, että avaruusalan liiketoimintaympäristön vakaus ja ennustettavuus kannustavat tekemään lisää yksityisiä investointeja; PANEE MERKILLE, että viranomaiset voivat tukea uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämistä avaruusosalalla;
11. KOROSTAA avaruustutkimukseen ja avaruusalan kehittämiseen osoitettujen menojen merkitystä ja kerrannaisvaikutuksia sekä avaruusteknologian myönteisiä heijastusvaikutuksia Euroopan talouteen laajemmin; TOTEAA, että avaruusalan vetovoimaa on lisättävä osaajien ja ammattitaitoisen työvoiman houkuttelemiseksi ja sitouttamiseksi käyttäen perustana Euroopassa olevaa huippuosaamista ja lahjakkuutta; PAINOTTAA tarvetta lisätä uudelleen- ja täydennyskoulutusta;

12. TOTEAA, että päätöksentekijöitä ja yrityksiä on autettava käsittelemään avaruuspohjaisia tietoja nopeammin ja tarkemmin ja näin muuttamaan avaruusalan tiedot toteuttamiskelpoisiksi oivalluksiksi; ja KOROSTAA sen merkitystä, että viranomaisilla on riittävä pääsy tarvittaviin tietoihin ja valmiuksiin, jotta ne voivat panna täytäntöön toimintapolitiikkoja ja luoda edellytykset avaruuteen liittyville palveluille riittävän riippumattomasti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti; PANEE lisäksi MERKILLE, että avaruuspohjaisia tietoja on hallinnoitava ja suojattava tehokkaasti, ja tämän tukemiseksi olisi sitouduttava tietoturvaan;

III Avaruusala Euroopan maailmanlaajuisen toiminnan selkärankana

13. ON VAKUUTTUNUT siitä, että ESan, EU:n ja niiden jäsenvaltioiden on pyrittävä tarvittaessa yksityistä sektoria kuullen luomaan edistykselliset maailmanlaajuiset säännöt ja parhaat käytänteet avaruusosalle, jotta voidaan varmistaa eurooppalainen vaikutus ja vahva asema maailmanlaajuisista avaruushallintaa koskevissa kysymyksissä, myös kestävän avaruusympäristön luomisessa; TUNNUSTAA standardien keskeisen aseman, kun tuetaan kaupan, innovoinnin ja talouskasvun ylläpitämiseen liittyviä politiikkatavoitteita;
14. KOROSTAA, että avaruusala, joka hyötyy ESan, EU:n ja niiden jäsenvaltioiden välisestä tiiviistä yhteistyöstä, vahvistaa Euroopan talouden asemaa maailmanlaajuisesti ja on Euroopan strategisen riippumattomuuden selkäranka avoimessa taloudessa; ODOTTAA KIINNOSTUNEENA Euroopan avaruusalan voimakkaampaa laajentumista kohti maailmanlaajuisia markkinamahdollisuuksia, muun muassa lisäämällä maailmanlaajuisia yhteistyötä ja hankkimalla lisää luotettavia kumppanuuksia;

15. KOROSTAA operatiivisten avaruusjärjestelmien merkitystä kriittisen eurooppalaisen ja kansallisen infrastruktuurin, kuten energiajärjestelmien ja sähköverkkojen, turvaamisen ja turvatun käytön näkökulmasta, mukaan lukien avaruussään maailmanlaajuinen seuranta ja ennaltaehkäisevien toimien koordinointi; TOTEAA, että Euroopan riippumattomuutta on kiireesti vahvistettava turvatoimien, turvallisuuden ja häiriönsietokyvyn osalta avaruusalalla ja sen kautta; ja PAINOTTAA, että on tärkeää jatkaa yhteistyötä EU:n, ESan ja niiden jäsenvaltioiden toimivallan mukaisesti, jotta voidaan turvata kriittiset teknologiat, valmiudet ja toimitusketjut kohdennetusti ja tasapainoisesti sekä määritellä selkeät painopisteet ja siten vahvistaa Euroopan kilpailukykyä;
16. KOROSTAA EU:n ja ESan puitesopimuksen pohjalta ja tiiviissä yhteistyössä kaikkien jäsenvaltioiden kanssa, että on tärkeää vahvistaa ESan ja EU:n strategista kumppanuutta sen eri yhteistyömuodoissa, jotta voidaan edistää maailmanlaajuisesti kilpailukykyistä eurooppalaista avaruustaloutta erittäin haastavilla kansainvälisillä markkinoilla, ja hyödyntää tässä yhteydessä avaruusneuvostosta, jotta voidaan saavuttaa nämä tavoitteet ja vahvistaa kattavan eurooppalaisen avaruuspolitiikan kehittämisen koordinointia.
-